

УДК 331.56:339.9

Юрченко В.І.¹, Коваленко Є.В.²

¹ канд наук з держ. упр., доц. ЗНТУ

² студ. гр. ГФ-217 ЗНТУ

БЕЗРОБІТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПРОБЛЕМА НА ШЛЯХУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Однією з найсерйозніших макроекономічних проблем є безробіття, яке призводить до багатьох негативних наслідків економічного та соціального характеру: збільшення соціальної диференціації, зниження трудової активності населення, зростання криміногенних випадків, збільшення витрат на допомогу всім безробітним та найголовніше—зниження валового внутрішнього продукту країни. Безробіття—це складне соціально-економічне явище, при якому частина економічно активного населення не зайнята у сфері економіки, тобто не має роботи й заробітку. Особливо гостро проблема безробіття постає перед Україною.

Головними причинами зростання безробіття стали: падіння економіки та відповідне зниження фінансових результатів діяльності підприємств; незбалансованість попиту і пропозиції робочої сили; негнучкість системи відносних цін і ставок заробітної плати; демографічні зміни чисельності та складу робочої сили; рух робочої сили (міжнародна міграція); сезонні коливання в рівнях виробництва окремих галузей економіки.

Вплив безробіття на економічне та соціальне життя суспільства суперечливий. З одного боку, безробіття вважається важливим стимулятором активності працюючого населення, а з іншого—великим суспільним лихом, що становить загрозу для сталого економічного розвитку країни, через те, що спричиняє чимало економічних та соціальних проблем:

1) держава втрачає доходи у вигляді податків, при цьому збільшуючи свої видатки за рахунок виплат по безробіттю;

2) відбувається підвищення й без того значного навантаження на працюючих осіб;

3) безробіття веде до прямого падіння раніше досягнутого рівня життя(проблема бідності);

4) незайнята робоча сила означає неповне використання економічного потенціалу суспільства, тобто прямі економічні втрати, що є наслідком природного й фактичного безробіття;

5) сам факт безробіття наносить громадянам країни тяжкі психологічні травми, невпевненість у завтрашньому дні.

Існує також ряд позитивних наслідків, пов'язаних із безробіттям:

1) безробіття є найважливішою умовою нормального функціонування економіки, яка забезпечує формування резерву робочої сили;

2) прослідковується активна конкуренція на ринку трудових ресурсів, так як роботодавці мають можливість підібрати найбільш кваліфікованих спеціалістів і стимулювати робітників до систематичного підвищення своїх фахових навичок і вмій;

3) безробітна людина має достатньо вільного часу ,який може приділяти підвищенню своєї класифікації, одержуючи при цьому допомогу по безробіттю.

Як свідчать дані Державного комітету статистики, у I кварталі 2018 року в Україні рівень безробіття серед економічного активного населення (розрахований за методологією МОП) становив 9,7%, або знизився на 0,4 відсоткових пункти порівняно з I кварталом минулого року. Серед осіб працездатного віку рівень безробіття дещо вищий і складає 10,0%. Загальна чисельність безробітних серед працездатного населення–1713 тис. осіб, серед яких 55% (938 тис. осіб)–чоловіки. Понад 65% (1116 тис. осіб) безробітних проживають у міських поселеннях. Хоча й спостерігається значна тенденція до зменшення безробіття та вихід України з кризи, все ж існують конкретні проблеми та причини виникнення даного економічного явища.

Отже, безробіття є гострою проблемою, яку потрібно починати вирішувати якомога швидше. Існує низка заходів, які зможуть знизити рівень безробіття в Україні, а саме:

-створення сприятливих умов для соціального захисту від безробіття за допомогою таких заходів активної політики, як профорієнтація, професійне навчання та перекваліфікація тимчасово незайнятого населення, послуги з працевлаштування (як центрами зайнятості, так і приватними кадровими агентствами), організація оплачуваних громадських робіт а також пасивної політики зайнятості;

-легалізація тіньової зайнятості;

-збільшення попиту на робочу силу як з боку приватного так і державного секторів економіки; одним із способів вирішення цієї проблеми є–створення нових конкурентноспроможних підприємств в Україні(створити сприятливі умови для розвитку малого і середнього бізнесів);

-зниження податків для підприємств, за умови збереження робочих місць;

Впровадження запропонованих заходів забезпечить зменшення загального рівня безробіття та ,відповідно, збільшення кількості працевлаштованого населення і, як наслідок, сприятиме покращенню економічної і соціальної ситуації у країні.